

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра вищої математики та інформатики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
математики і інформатики

Віктор МЕНЯЙЛОВ

«31» серпня 2026 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	A Освіта
спеціальність (предметна спеціальність)	A4.04 Середня освіта (Математика)
освітня програма	Математика та інформатика
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	математики і інформатики

2026/2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету математики і інформатики

“28” серпня 2026 року, протокол №

8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Вельма Світлана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри вищої математики та інформатики;
Аршава Олена Олександрівна, кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри вищої математики та інформатики

Програму схвалено на засіданні кафедри вищої математики та інформатики

Протокол № 1 від “26” серпня 2026 року

В.о. завідувача кафедри вищої математики та інформатики

Ірина ЖОВТОНІЖКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Математика та інформатика

Гарант освітньо-професійної програми Математика та інформатика

Світлана ВЕЛЬМА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету математики і інформатики

Протокол від “27” серпня 2026 р. № 1

Голова науково-методичної комісії факультету математики і інформатики

Євген МЕНЯЙЛОВ

ВСТУП

Програму **Педагогічної практики** складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Математика та інформатика» другий (магістерський) рівень вищої освіти, спеціальності А4.04 Середня освіта (Математика)

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

Робоча програма «**Педагогічна практика**» щодо підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань А Освіта, спеціальності А4.04 «Середня освіта (Математика)», освітньо-професійної програми «Математика та інформатика» укладена на основі Закону України «Про освіту» №2145-VIII від 05.09.2017 р. (зі змінами), Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. (зі змінами), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993р. № 93 (зі змінами), Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, затвердженого наказом № 0114-1/275 від 22 червня 2026 р., навчального плану, освітньо-професійної програми «Математика та інформатика».

1. Опис практик

1.1. Метою практики «Педагогічна практика» є формування, поглиблення і закріплення знань здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з питань організації та здійснення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти у класах, що навчаються за профільними програмами (10-11 класи); оволодіння методиками викладання математики та інформатики з урахуванням специфіки профільного та інклюзивного навчання; організація роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; формування умінь і навичок індивідуалізації та диференціації навчання для здобувачів освіти з різними освітніми потребами; розвиток здатності застосовувати дослідницькі та інноваційні підходи в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти для проведення власної дослідницької діяльності та впровадження власних інноваційних розробок; виховання у магістрантів потреби систематичного оновлення та творчого використання отриманих знань і практичних умінь; удосконалення педагогічних компетентностей, узагальнення, систематизація та поглиблення знань, умінь і навичок навчально-виховної роботи зі здобувачами освіти профільних класів в умовах Нової української школи.

1.2. Види практик

Рік навчання	Назва практики	Кафедра, що забезпечує організацію	Тривалість практики	Семестр
2	Педагогічна практика	Кафедра вищої математики та інформатики	Денна форма: 10 тижнів без відриву від освітнього процесу Заочна форма: 10 тижнів без відриву від освітнього процесу	3

1.3. Основні завдання педагогічної практики:

- формування в здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вміння проводити уроки математики та інформатики в профільних класах (10-11 класи) з використанням сучасних методів, прийомів та інноваційних технологій навчально-пізнавальної діяльності.

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з сучасними активними методиками викладання математики та інформатики в умовах Нової української школи, у тому числі з методиками індивідуалізації та диференціації навчання для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами (діти з особливими освітніми потребами).

- сприяння набуттю здобувачами вищої освіти практичних умінь з розробки та реалізації індивідуальних програм розвитку (ІПР) для учнів з ООП, а також організації співпраці з асистентами вчителя, практичними психологами та іншими фахівцями.

- закріплення, поглиблення та узагальнення психолого-педагогічних і методичних знань у процесі їх використання для вирішення конкретних навчально-виховних завдань у профільних класах та при роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

- формування та розвиток навичок дослідницької та інноваційної діяльності, у тому числі проведення педагогічних спостережень, експериментів та інноваційних практик з метою апробації ідей та методів, що відображені у кваліфікаційних роботах.

- вироблення у здобувачів вищої освіти потреби систематичного саморозвитку, здатності до рефлексії та готовності до творчого застосування сучасних педагогічних підходів в умовах різнопрофільної та інклюзивної освіти.

1.4. Характеристика практик

Всі види практик є нормативними модулями

Рік навчання	Назва практики	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестр	Форма контролю
2	Педагогічна практика	15	450	3	Залік за дворівневою шкалою оцінювання

1.5. Заплановані результати практик (рівень знань, умінь, навичок, яких здобувачі вищої освіти мають досягти на кожному етапі практики)

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні мати наступні інтегральну та загальні компетентності:

ІК 01. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру з математичної та інформатичної освітніх галузей у професійній діяльності, що характеризуються комплексністю, варіативністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, а також застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 03. Здатність до професійного спілкування державною й іноземною мовами; уміння ясно висловлюватися, бути переконливим.

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу даних з різних джерел за допомогою інформаційних технологій.

ЗК 05. Здатність проводити дослідження за предметною спеціальністю, прогнозувати та презентувати отримані результати на відповідному рівні.

ЗК 06. Здатність переоцінювати педагогічний досвід, адаптуватися до потреб часу, генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 07. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 08. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, ефективного спілкування та толерантного ставлення до думки професійних груп різного рівня.

ЗК 09. Здатність приймати обґрунтовані рішення на основі етичних міркувань (мотивів).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні мати наступні фахові компетентності:

ФК 01. *Мовно-комунікативна компетентність*, що передбачає здатність забезпечувати навчання державною мовою в межах математичної та інформатичної освітніх галузей, спілкуватися іноземною мовою в професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички здобувачів освіти в умовах реалізації концепції НУШ.

ФК 02. *Предметно-методична компетентність*, що передбачає здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в межах математичної та інформатичної освітніх галузей; уміння формувати і удосконалювати у здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, здійснювати інтегроване навчання, добирати й упроваджувати новітні й ефективні технології навчання, виховувати систему цінностей у здобувачів освіти відповідно до концепції НУШ та Державного стандарту.

ФК 03. *Інформаційно-цифрова компетентність*, що передбачає здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, добирати, оцінювати й ефективно застосовувати інформацію у професійній та дослідницькій діяльності, раціонально застосовувати існуючі та розробляти (за потреби) нові електронні ресурси, використовувати сучасні цифрові технології у навчанні математичної та інформатичної освітніх галузей.

ФК 04. *Психологічна компетентність*, що передбачає здатність враховувати індивідуальні особливості здобувачів освіти та їх психоемоційний стан, використовувати підходи, що сприяють утвердженню позитивного самосприйняття та формуванню особистісної ідентичності, стимулювати інтерес до навчання й організовувати пізнавальну активність здобувачів освіти, створювати ціннісно-орієнтовану спільноту.

ФК 05. *Емоційно-етична компетентність*, що передбачає здатність усвідомлювати особисті переживання, емоції, внутрішні потреби, регулювати власний емоційний стан та психоемоційний стан інших учасників освітнього процесу з метою конструктивної та безпечної взаємодії між ними, розуміти взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ФК 06. *Компетентність педагогічного партнерства*, що передбачає здатність до взаємодії зі здобувачами освіти на основі рівноправних, особистісно орієнтованих стосунків; уміння налагоджувати співпрацю з батьками в межах партнерських відносин; спроможність до ефективної командної роботи у педагогічному колективі.

ФК 07. *Інклюзивна компетентність*, що передбачає здатність створювати інклюзивне освітнє середовище у навчанні математичної та інформатичної освітніх галузей, надавати педагогічну підтримку особам з особливими освітніми потребами, забезпечувати сприятливе освітнє середовище для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК 08. *Здоров'язбережувальна компетентність*, що передбачає здатність організовувати безпечне освітнє середовище, застосовувати здоров'язбережувальні технології у навчанні здобувачів математичної та інформатичної освітніх галузей з метою формування культури здорового способу життя, надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ФК 09. *Прогностична компетентність*, що передбачає здатність передбачати результати освітнього процесу в межах математичної та інформатичної освітніх галузей, ефективно його планувати та проектувати.

ФК 10. *Організаційна компетентність*, що передбачає здатність організовувати освітній процес та проектувати освітнє середовище у межах математичної та інформатичної освітніх галузей, здійснювати різноманітні види та форми освітньо-пізнавальної й дослідницької діяльності здобувачів освіти, презентувати отримані результати, влаштовувати оптимальні умови для навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.

ФК 11. *Оцінювально-аналітична компетентність*, що передбачає здатність здійснювати моніторинг, оцінку та аналіз результатів освітнього процесу з урахуванням специфіки математичної та інформатичної освітніх галузей, забезпечувати самооцінювання та

взаємооцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти із застосуванням інноваційних технологій.

ФК 12. *Здатність до навчання впродовж життя*, що передбачає здатність до професійного саморозвитку, участі у професійних спільнотах та навчання впродовж життя, реалізації дослідницької та/або інноваційної діяльності з метою оптимізації освітнього процесу у межах математичної та інформатичної освітніх галузей.

ФК 13. *Інноваційно-дослідницька компетентність*, що передбачає здатність впроваджувати інновації в освіті, ґрунтуючись на результатах наукових досліджень, з метою удосконалення освітнього процесу в межах математичної та інформатичної освітніх галузей, а також власного професійного розвитку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні мати наступні ПРН:

ПРН 01. Здійснювати професійне спілкування державною та іноземною мовами; знаходити, аналізувати, використовувати та презентувати інформацію з різних джерел.

ПРН 02. Визначати, адаптувати та моделювати зміст освіти з математичної та інформатичної освітньої галузей відповідно до державних стандартів, із використанням сучасних інноваційних підходів та технологій навчання здобувачів профільної середньої освіти.

ПРН 03. Створювати та використовувати інноваційні цифрові технології та електронні ресурси з метою використання в освітньому процесі та у наукових дослідженнях.

ПРН 04. Здійснювати психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти із урахуванням їх психоемоційного стану.

ПРН 05. Здійснювати ефективну регуляцію емоційного стану усіх учасників освітнього процесу із застосуванням інноваційних підходів на засадах етичної взаємодії та системного мислення.

ПРН 06. Організовувати партнерську взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу із застосуванням інноваційних педагогічних технологій.

ПРН 07. Забезпечувати інклюзивне освітнє середовище при опануванні математичної та інформатичної освітніх галузей.

ПРН 08. Створювати безпечне освітнє середовище на засадах здоров'язберігаючих технологій.

ПРН 09. Проєктувати та прогнозувати результати освітнього процесу в межах математичної та інформатичної освітніх галузей із використанням інноваційних технологій.

ПРН 10. Організовувати освітній процес у межах математичної та інформатичної освітньої галузей та різні форми діяльності, застосовуючи інноваційні підходи.

ПРН 11. Здійснювати моніторинг і оцінку результатів навчання здобувачів освіти у межах математичної та інформатичної освітніх галузей.

ПРН 12. Здійснювати підвищення кваліфікації та брати участь у професійних спільнотах, навчаючись впродовж життя.

ПРН 13. Застосовувати інноваційні підходи в професійній діяльності задля вирішення складних практичних завдань в умовах сучасних викликів освіти, враховуючи глобальні та локальні потреби розвитку.

ПРН 14. Генерувати й упроваджувати новітні знання у сфері математичної та інформатичної освітніх галузей для ефективного розв'язання складних завдань і практичних викликів, що потребують дослідницького підходу та/або інновацій, а також вмілого представлення результатів у переконливій усній або письмовій формі в умовах інформаційно-комунікаційного середовища.

ПРН 15. Створювати і впроваджувати результати наукових досліджень задля покращення освітнього процесу в межах математичної та інформатичної освітніх галузей.

ПРН 16. Доносити професійні знання, власні обґрунтування й висновки до фахівців та нефахівців, адаптуватись та комунікувати, діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

2. Зміст практик

2.1 Зміст педагогічної практики

Педагогічна практика передбачає педагогічну діяльність майбутнього вчителя математики та інформатики у 10-11 класах, що навчаються за профільними програмами

освітніх галузей (математична, інформатична, природнича, технологічна та інші), а також з дітьми з особливими освітніми потребами. Діяльність здобувачів-практикантів спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості здобувачів загальної середньої освіти, їхніх загальнокультурних, громадянських і ключових компетентностей відповідно до Концепції Нової української школи.

Перелік посад, на яких можуть проходити практику здобувачі вищої освіти:

2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціальної освіти.

Зміст практики «Педагогічна практика» включає такі види діяльності: виконання функцій педагогічної діяльності вчителя математики та інформатики при роботі зі здобувачами середньої освіти профільних класів, а також при роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, виконання функцій виховної діяльності класного керівника, здійснення дослідницької та інноваційної роботи здобувача-практиканта.

Зміст *педагогічної діяльності* передбачає: ознайомлення зі специфікою роботи у профільних класах та з дітьми, які мають особливі освітні потреби; планування освітнього процесу та проведення уроків з математики та інформатики для здобувачів освіти профільних класів та для дітей з особливими потребами; розробку дидактичних матеріалів; відвідування та аналіз уроків і позакласних заходів; участь у роботі методичних об'єднань учителів; опрацювання сучасних методик індивідуалізації та диференціації навчання дітей з різними освітніми потребами.

Зміст *виховної та позакласної роботи* під час практики включає: оволодіння вміннями організації позаурочної діяльності з математики та інформатики для здобувачів освіти профільних класів; підготовку та проведення виховних заходів, інтегрованих уроків, тижнів математики та інформатики, дебатів, конкурсів, інтелектуальних ігор; організацію індивідуальної роботи з обдарованими дітьми та дітьми з особливими освітніми потребами.

Зміст *дослідницької та інноваційної роботи* здобувача-практиканта передбачає: вивчення психолого-педагогічної та науково-методичної педагогічної літератури; педагогічні спостереження; узагальнення педагогічного досвіду вчителів; апробацію нових власних методик і технологій, які будуть представлені у кваліфікаційних роботах; проведення елементів експериментальних досліджень у межах теми кваліфікаційної роботи.

Під час проходження педагогічної практики здобувач-практикант здійснює таку діяльність:

- 1) веде щоденник практики, роблячи в ньому відповідні записи щодо проведених занять та заходів під час практики;
- 2) проводить уроки математики та інформатики в профільних класах (за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем-предметником або методистом);
- 3) проводить урок математики та/або інформатики в класах, де навчаються учні з особливими освітніми потребами (за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем-предметником або методистом);
- 4) відвідує та аналізує уроки математики та/або інформатики, проведені вчителями або іншими здобувачами-практикантами;
- 5) організовує і проводить один позакласний (виховний чи розвивальний) захід із математики та один позакласний (виховний чи розвивальний) захід із інформатики;
- 6) відвідує виховні та позакласні заходи, що проводять учителі й інші здобувачі вищої освіти, бере участь у їх аналізі;
- 7) розробляє презентацію (не менше 10 слайдів) власного інноваційного досвіду та дослідницької роботи, спрямованої на апробацію та впровадження педагогічних підходів, технологій, методик в освітньому процесі, що будуть відображатися у кваліфікаційній роботі;
- 8) складає загальний звіт про проходження практики в закладі загальної середньої освіти.

У процесі проходження **педагогічної практики** здобувачі вищої освіти набувають досвід проведення навчально-виховної та дослідницької роботи зі здобувачами освіти 10-11 класів, формують компетентності педагога Нової української школи, опановують навички інклюзивної та профільної освіти.

3. Вимоги до баз практик

3.1. Практика здобувачів вищої освіти **проводиться на базі закладів загальної середньої освіти** та інших установах, які забезпечують виконання робочої програми практики для відповідних рівнів вищої освіти та відповідають вимогам до баз практики.

3.2. Місцем проходження практики можуть бути школи, ліцеї, гімназії, інші заклади загальної середньої освіти, що забезпечують умови для виконання програми педагогічної практики.

3.3. Базы практики зобов'язані:

- прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно з календарним планом;
- призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою;
- створити умови для виконання здобувачами вищої освіти програми практики та не допускати їх використання на роботах, що не відповідають змісту практики й майбутній спеціальності;
- забезпечити здобувачам вищої освіти безпечні умови праці на кожному робочому місці, проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці (вступний та на робочому місці), у разі потреби навчати здобувачів вищої освіти безпечним методам роботи;
- надати здобувачам-практикантам і керівникам практики від університету можливість користуватися бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми;
- забезпечити облік відвідувань здобувачів-практикантів, повідомляти університет про всі порушення трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку;
- після закінчення практики надати характеристику кожного здобувача-практиканта із зазначенням якості його звітної документації.

3.4. Практика підпорядковується Положенню про проведення практики здобувачів вищої освіти Університету, а також наскрізній програмі практики.

4. Організація проведення та керівництво практиками

4.1 Організація проведення та керівництво педагогічної практики

Загальні вимоги до керівників практики від кафедри:

1. Контролює підготовленість баз практики перед початком практики.
2. Бере участь у підготовці навчально-методичної документації з організації та проведення практик.
3. Проводить інструктажі та організаційні заходи.
4. Надає здобувачам-практикантам необхідні зразки звітних документів.
5. Проводить установчу та підсумкову навчально-методичні конференції за результатами практики.
6. Координує взаємодію з базами практики.
7. Приймає залік у здобувачів-практикантів, звітувати на засіданні кафедри про результати проведення практики.

Загальні вимоги до керівника практики від факультету:

1. Організовує підготовку до проведення практики на факультеті.
2. Формує та подає пропозиції щодо баз практики.
3. Забезпечує підготовку проєктів наказів про направлення здобувачів.
4. Координує діяльність кафедр щодо проведення практики.
5. Узагальнює результати практики та готує звітність.
6. Здійснює контроль за дотриманням організаційних процедур.

Загальні вимоги до здобувачів вищої освіти під час педагогічної практики:

Здобувач вищої освіти має право:

- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації педагогічної практики та апробації інноваційних підходів;
- брати участь в установчих та підсумкових конференціях, методичних нарадах, засіданнях кафедри, методичних об'єднаннях учителів;
- одержувати консультації від учителя-предметника, керівника практики від кафедри, керівника практики від факультету з усіх питань;

- користуватися бібліотеками, навчальними, методичними та ресурсними кабінетами університету та бази практики.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- виконувати всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики, включно з навчальною, виховною, інклюзивною та дослідницькою діяльністю;
- проводити свою діяльність згідно з вимогами правил внутрішнього розпорядку закладу освіти;
- ретельно готуватися до уроків, позакласної роботи та дослідницьких завдань, дотримуючись принципів академічної доброчесності;
- вчасно та охайно вести документацію педагогічної практики (конспекти уроків, характеристики здобувачів загальної середньої освіти, плани виховної роботи, звіти з дослідницької діяльності);
- бути для здобувачів загальної середньої освіти прикладом дотримання морально-етичних норм поведінки, мовленнєвої культури та інтелектуального розвитку;
- формувати позитивний психологічний клімат у класному колективі, сприяти взаємоповазі серед здобувачів загальної середньої освіти;
- суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та безпеки життєдіяльності, проходити обов'язковий інструктаж у закладі освіти.

5. Підведення підсумків практик, методи контролю та схема нарахування балів

5.1 Підведення підсумків педагогічної практики

Підбиття підсумків педагогічної практики проводить керівник практики від кафедри під час звітної конференції здобувачів вищої освіти за два тижні по закінченню практики. Здобувачів вищої освіти здають відповідну звітну документацію, за якою факультетський керівник проводить співбесіду та виставляє залік.

Форма підсумкового (семестрового) контролю – залік. Результати контролю заносяться у відомість обліку успішності. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики (отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку), направляється на практику повторно за умов, визначених закладом освіти, або відраховується.

Під час проходження педагогічної практики та складання звітності використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах проходження педагогічної практики застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до складання плану-конспекту уроків, розробки дидактичних матеріалів дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

2. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

5.2 Критерії оцінювання результатів педагогічної практики

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
90-100	зараховано	Здобувач вищої освіти демонструє глибоке засвоєння теоретичного та фактичного матеріалу освітнього компонента, володіє системними знаннями та вміннями, що дозволяють будувати власні стратегії навчальної й професійної діяльності. У своїй роботі він виявляє креативність і гнучкість мислення, уміє обирати й застосовувати різні елементи здобутих знань відповідно до конкретних освітніх ситуацій. Отримані навички використовує самостійно та творчо, адаптуючи їх до нових умов. Здобувач вищої освіти здатний формулювати узагальнення й висновки, ставити нові завдання та знаходити рішення нестандартних проблемних ситуацій. Його навчально-пізнавальна діяльність зумовлена інтересом до саморозвитку й професійного вдосконалення. Проявляє зацікавленість у сучасних проблемах відповідної галузі знань, уміє під керівництвом викладача обирати тему для наукового дослідження й виконувати самостійну науково-дослідну роботу.
70-89		Здобувач вищої освіти має достатній рівень володіння основними поняттями та фактичним матеріалом освітнього компонента й може свідомо використовувати набуті знання та вміння для розкриття сутності навчальних питань. Комплекс знань частково впорядкований, що обмежує можливості їх застосування переважно стандартними або знайомими ситуаціями. Здобувач розуміє особливості поставлених навчальних завдань і виконує пошук шляхів їх розв'язання за готовим зразком. Він уміє пояснити й аргументувати вибір конкретної методичної дії під час виконання завдань чи аналізу ситуацій. Навчально-пізнавальна активність підтримується інтересом до професійного розвитку та пізнавальною мотивацією.
50-69		Здобувач вищої освіти володіє основними поняттями та фактичним матеріалом освітнього компонента на середньому рівні. Має загальне уявлення про характер навчальних і прикладних завдань чи ситуацій. Виконання дій під час їх розв'язання усвідомлюється лише частково та здійснюється з окремими помилками.
1-49	незараховано	Здобувач вищої освіти має лише поверхневе володіння понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, обмежене уявлення про зміст окремих тем. Виконання методичних дій здебільшого несвідоме й неправильне. Навчально-пізнавальна активність виникає переважно під впливом зовнішнього контролю або примусу.

5.3 Методи контролю та схема нарахування балів

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за виконані завдання Педагогічної практики.

№ п/п	Види практичних завдань	Кількість балів	Оцінювання
1.	Підготовка, оформлення планів-конспектів уроків з математики та інформатики, а також проведення цих уроків, з урахуванням специфіки профільних класів	18	Під час проходження педагогічної практики у профільних класах здобувачі-практиканти повинні підготувати: не менше 6 планів-конспектів уроків з математики (2 з геометрії та 2 з алгебри і початків аналізу), не менше 2 конспектів уроків з інформатики з використанням сучасних цифрових освітніх ресурсів та прикладних програм. Максимальна кількість балів за підготовку і оформлення конспектів – 18 балів. Вказаний максимум балів за цей вид практичних завдань здобувач вищої освіти отримує, якщо: - наявні всі передбачені конспекти уроків, зокрема описані основні етапи уроків, коректно сформульовані навчальні цілі та завдання, розв'язання яких відповідає рівню профільного навчання; - плани-конспекти уроків оформлені належним чином, зі структурованим викладом і відповідністю навчальним програмам; - у змісті враховано різні форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів, використано методи активізації пізнавальної активності та самостійності; - передбачено застосування засобів наочності, цифрових ресурсів та сучасних освітніх технологій; - продемонстровано вміння перевірити готовність здобувачів загальної середньої освіти до роботи, організувати індивідуальну, парну та групову роботу, здійснювати формувальне й підсумкове оцінювання знань, умінь і навичок.
2.	Підготовка та оформлення планів-конспектів позакласних (виховних, розвивальних) заходів, а також їх проведення із подальшим аналізом	10	Під час проходження педагогічної практики у профільних класах здобувачі-практиканти повинні підготувати та провести не менше двох позакласних заходів (1 план-конспект позакласного заходу з математики та 1 план-конспект позакласного заходу з інформатики з обов'язковими аналізами проведених заходів). Максимальну кількість (10 балів) здобувач вищої освіти може набрати, якщо: - забезпечив високий рівень зацікавленості здобувачів середньої освіти навчальним матеріалом, встановив контакт з аудиторією, досяг поставлених дидактичних, розвивальних і виховних завдань; - зробив детальний аналіз проведених заходів щодо досягнення поставлених цілей; - використав ІКТ та інноваційних технологій.
3.	Відвідування та аналіз уроків з математики, інформатики у профільних класах	12	Під час проходження педагогічної практики у профільних класах здобувачі вищої освіти повинні відвідати та проаналізувати не менше 6 занять з математики та інформатики, підготувати звітну документацію щодо відвіданих уроків вчителів-предметників. Максимальну кількість (12 балів) здобувач вищої освіти може набрати, якщо: - здійснив систематичне спостереження та комплексний письмовий аналіз відвіданих уроків з урахуванням методики навчання у профільних класах; - аналізи уроків містять теоретичне обґрунтування педагогічних рішень учителя, оцінку застосованих методів навчання, дидактичних матеріалів, використання ІКТ та інноваційних технологій;

			письмові аналізи належно оформлені, структура відповідає схемі загального аналізу уроку, детально розкриті всі етапи освітнього процесу та відображені власні висновки здобувача-практиканта.
4.	Розробка індивідуальної програми розвитку (ІПР) або адаптованих завдань для одного здобувача загальної середньої освіти з ООП, проведення аналізу уроку з урахуванням принципів інклюзивного навчання	10	Під час проходження педагогічної практики здобувачі-практиканти повинні: - розробити індивідуальну програму розвитку (ІПР) або адаптовані завдання для одного здобувача загальної середньої освіти з особливими освітніми потребами; - проведення хоча б одного уроку або його фрагменту з урахуванням принципів інклюзивного навчання; - зробити аналіз одного уроку з урахуванням принципів інклюзивного навчання. Максимальну кількість (10 балів) здобувач вищої освіти може набрати, якщо: - вдало здійснив вибір методів навчання, засобів наочності та ІКТ, включив у зміст уроків інтерактивні завдання; - показав вміння перевірити готовність учнів до роботи, організувати індивідуальну, парну та групову роботу, здійснювати формувальне й підсумкове оцінювання знань, умінь і навичок; - забезпечив високий рівень зацікавленості здобувачів освіти навчальним матеріалом, встановив контакт з аудиторією, досяг поставлених дидактичних і виховних завдань; у проведених уроках відобразив принципи інклюзивної освіти: використання адаптованих і модифікованих завдань, врахування індивідуальних освітніх потреб, застосування універсального дизайну в навчанні
5.	Виконання дослідницьких завдань, пов'язаних із темою кваліфікаційної роботи: педагогічні спостереження, анкетування, міні-експерименти, апробація нових методик чи технологій навчання з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі	10	Під час проходження педагогічної практики здобувач-практикант повинен виконати дослідницькі завдання, пов'язані з темою їхньої кваліфікаційної роботи та представити презентацію (не менше 10 слайдів) власного інноваційного досвіду та дослідницької роботи, спрямованої на апробацію кваліфікаційної роботи. Це можуть бути педагогічні спостереження, анкетування, міні-експерименти, апробація нових методик чи освітніх технологій. Максимальну кількість (10 балів) здобувач вищої освіти може набрати, якщо: - визначено мету, об'єкт і предмет дослідження відповідно до тематики кваліфікаційної роботи; - проведено педагогічні спостереження, опитування чи експеримент із отриманням вимог наукової доброчесності та етичних норм; - здійснено збір і систематизацію фактичного матеріалу (результати опитувань, анкет, учнівських робіт, спостережень тощо); - у дослідницьких завданнях відображено інноваційний або експериментальний характер (використання нових методик, технологій, інтегративних чи інклюзивних підходів); - підготовлено презентацію із висновками та пропозиціями щодо подальшого використання результатів у кваліфікаційній роботі; - результати дослідницької роботи представлені у вигляді короткої презентації (не менше 10 слайдів), що підтверджує їх практичну цінність та особистий внесок здобувача вищої освіти.

6.	Оформлення щоденника педагогічної практики здобувача вищої освіти, що містить відгук-характеристику на здобувача-практиканта від бази практики, а також відображає проведені уроки та позакласні заходи, відвідування занять, роботу з дітьми з особливими освітніми потребами та дослідницькі спостереження	20	При оформленні щоденника практики здобувачем-практикантом враховується: зміст і повнота індивідуального плану роботи; охайний та систематичний запис усіх проведених уроків, виховних і позакласних заходів; відображення результатів спостережень та виконаних дослідницьких завдань; своєчасність оформлення та здачі документації, за що нараховується максимальна оцінка 20 балів
7.	Письмовий звіт про проходження педагогічної практики, що включає опис навчальної, виховної, інклюзивної та дослідницької діяльності, аналіз власних результатів і перспективи використання набутого досвіду у майбутній професійній діяльності	20	Максимальну кількість (20 балів) здобувач вищої освіти може отримати, якщо: - звіт представлений своєчасно; - у звіті розкрито всі форми і види діяльності здобувача вищої освіти під час педагогічної практики (навчальна, виховна, інклюзивна, дослідницька робота); - звіт є грамотним, структурованим і самостійним; звіт завірений підписом методиста та містить усі необхідні додатки
	Підсумковий рейтинговий бал	100	

Сумарна оцінка за практику виставляється за такою системою:

5.4. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота						Залікова робота (щоденник практики з характеристикою практиканта від бази практики, письмовий звіт про педагогічну практику)	Сума
Плани-конспекти уроків у профільних класах	Плани-конспекти позакласних заходів	Аналіз відвіданих уроків	Розробка завдань для дітей з особливими освітніми потребами	Виконання дослідницьких завдань	Разом		
18	10	12	10	10	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів під час поточного контролю, самостійної роботи, а саме за: 1) плани-конспекти уроків у профільних класах – мінімально 10 балів; 2) плани-конспекти позакласних заходів – мінімально 2 бали; 3) аналіз відвіданих уроків – мінімально 2 бали; 4) розробка завдань для дітей з особливими освітніми потребами – мінімально 4 бали; 5) виконання дослідницьких завдань – мінімально 2 бали.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом практика	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

6. Рекомендована література

Основна

1. Істер О.С. Математика. 10 клас (Алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту) : підручник для учнів 10 класу закладів загальної освіти. Київ : Генеза, 2018. 384 с.
2. Істер О.С. Математика. 11 клас (Алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту) : підручник для учнів 11 класу закладів загальної освіти. Київ : Генеза, 2019. 304 с.
3. Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Полонський В.Б., Якір М.С. Математика : алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Харків : Гімназія, 2018. 256 с.
4. Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Полонський В.Б., Якір М.С. Математика : алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Харків : Гімназія, 2019. 208 с.

Навчальні посібники з методики навчання математики

5. Матяш О., Катеринюк Г. Методичний інструментарій формування здатності учнів до математичного моделювання. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 270 с.
6. Матяш О.І., Воєвода А.Л., Михайленко Л.Ф., Наконечна Л.Й., Коношевський О.Л. Методика навчання геометрії в школі. Практикум : навч.-метод. посіб. Вінниця: Твори, 2020. 532 с.

Інформатика (методика та практика)

7. International Society for Technology in Education. ISTE Standards for Educators. Washington, DC : ISTE, 2017. 54 p.

Інклюзивна освіта

8. Handout for trainers : Inclusive education in secondary schools : посібник для тренерів. – К. : МОН України ; ВФ «Крок за кроком» ; МФ «Відродження», 2018. 174 с.

Дослідницька робота

9. Creswell J.W., Creswell J.D. Research Design : Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6-е вид. Thousand Oaks, CA : SAGE Publications, 2022. 320 p.
10. Cohen L., Manion L., Morrison K. Research Methods in Education. 8-е вид. London : Routledge, 2017. 916 p.

Інтернет-ресурси

1. Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : Наказ МОН України № 93 від 08.04.1993 р. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>
2. Україна. Кабінет Міністрів. Державний стандарт профільної середньої освіти : постанова від 25 лип. 2024 р. № 851. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-п>